

NUDA VERITAS

Organ for frimurerlogen St. Michael t.d. gyldne Stjerne, Mosjøen Nr. 1/2008 15. årgang

Kjære brødre !

Vi er nå kommet i gang i det nye logeåret. Våren er så smått begynt å vise seg og lyset er kommet tilbake. Hadde vi hatt den gamle ordningen med at logeåret begynte i september, var vi nå snart kommet halvveis. Mens nå med den nye ordningen med å følge kalenderåret, er vi bare så smått begynt.

Siden forrige avisutgivelse til jul, har det skjedd en hel del. Jeg skal prøve å gjenoppfriske noe av dette. Først var det Julemøtet med damer som ble en

ubetinget suksess. Foruten det rent tradisjonelle opplegget, hadde vi lagt inn en "overraskelse". Denne besto i at vi hadde engasjert to kvinnelige elever fra musikkskolen til en opptreden. En av dem på fiolin og en på piano De fremførte variert musikk av høy klasse, med god og fin fremføring. Jeg tror alle var enige i at dette var et høydepunkt.

Den 13. febr. feiret vi vår høytidsdag, den 12. i rekken. Ikke akkurat noen åremålsdag, men like fullt en høytidsdag. Provincialmester m/følge hadde tatt turen opp hit for å feire dagen sammen med oss. Besøket kastet glans over dagen og bidro til gode minner.

For første gang i logens historie, ble det også utdelt en velkomstfolder til vår nye broder. Dette er en folder som er utarbeidet med nyttig første hånds opplysning om logen vår.

Det ble også satt ny møterekord. Ca. 80 brr. ble tradisjonen tro servert: fersk skrei, lever og rogn.

Sammen skal vi snart også

gjennomføre et møte sammen med St. Olaf. Se egen artikkel om dette. Minner bare om at dette blir et fredagsmøte.

Når det gjelder HMS plan for logen, er den nå på det nærmeste ferdig. Jeg regner at vi kan ta den i bruk i den aller nærmeste fremtid.

Når dette skrives står jeg nærmest på reisefot til Oslo, for å delta på Ordførende Mestres møte.

Dette er et møte som avholdes hvert femte år og det blir derfor mitt første. Møtet går denne gang over to dager og avsluttes med "Ordenens store høytid" som er et høytidsmøte i VIII grad.

I neste uke står påsken for døren, med fritid for alle. For hytteeiere blir det om været blir bra, både skigåing og hytteliv.

Kanskje prioriterer man også et kirkebesøk, for å høre om påskens under og budskap.

Men uansett hva det blir, vil jeg ønske dere alle en riktig God Påske.

Med broderlig hilsen
Thorstein A. Karstensen

Påsken er like rundt hjørnet og det er på tide å fjerne klisteret fra i fjor.

GOD PÅSKE

Litt omkring historien og foranledningen til Polarstjernelogene.

Fredag den 11. april, blir en dag litt utenom det vanlige i vår loge. Vi er da så heldige å få besøk av St. Johs.Logen St. Olaf til det gjenreiste Tempel, fra Trondheim. De kommer med sitt embetsverk og recepiend og vil foreta en recepsjon eller Polartjernelogenes rituale.

Noen av oss har nok tidligere overvært et slikt møte, men for majoriteten av oss blir dette noe helt spesielt og nytt. Så la ikke denne muligheten gå fra deg. Denne anledningen kommer kanskje ikke igjen. - Vi ser med forventning frem til møtet som utvilsomt blir et av årets høydepunkt.

Jeg kan også røpe, at med i følget befinner det seg også profesjonell organist og operasanger.

I og med at dette er helt nytt for oss, synes jeg det kan være på sin plass og gi en liten orientering omkring dette frimurersystem.

Her i landet arbeider vi som de fleste kanskje vet, etter to forskjellige frimureriske system.

Det første, det såkalte svenske system som vi opprinnelig og kort fortalt fikk etter kong Carl XIII er vårt hovedsystem. Polarstjernelogene derimot, fikk sitt konstitusjonspatent fra Storlogen Zur Sonne i Bayreuth i Tyskland. Historien og opprinnelsen til dette system, begynner i Trondheim på 1700 tallet.

Det hadde seg slik, at etter at St. Johs. Logen St. Olaf som var stiftet i Christiania i 1749, begynte noen av de samme brødre å tenke på å opprette en egen loge i Trondheim. Søknad ble sendt til St.Johs.Logen Zorobabel til Nordstjernen i Kjøbenhavn som var tiltenkt rollen som moderloge. Tillatelsen ble gitt, og Konstitusjonspatent ble utstedt i 1780. Logen fikk navnet St.Johs.Logen Christian til den sorte Hjelm. Imidlertid er det på det rene at logen kom aldri i arbeide. Årsaken til dette kan synes litt uklar. Logen ble derfor oppløst i 1785.

Det ble senere gjort flere forsøk på å komme i gang med organisert frimureri, uten at man lyktes. Imidlertid i 1876 ble det konstituert en Broderforening i Trondheim. Broderforeningen arbeidet meget aktivt i årene 1876 – 1880 og man besluttet at man ville sende en søknad om opprettelse av en loge. Søknad ble sendt og i 1881 fikk Broderforeningen et positivt svar fra Provinciallogen i

Christiania. Skrivelsen inneholdt den såkalte "Kapitulasjonsakt" datert Stockholm 7. juni 1881. Uten å gå i detaljer, kan det bare anføres at dette dokument vakte strid blant Broderforeningens medlemmer og førte til splittelse. Idet flertallet ikke ønsket å undertegne dokumentet i den foreliggende form. Det var flere momenter i dokumentet som de mente var uverdige. Jeg vil minne om at dette var i den tid da unionsstriden begynte å gjøre seg gjeldene.

Kong Oscar II, var felles unionskonge og Stormester både i Sverige og Norge.

Forsøket med å stifte en loge under det svenske system måtte dermed oppgis. Men brødrene ga ikke opp. Samme år besluttet man at man ville opprette en uavhengig, selvstendig og fullkommen St.Johs.loge under navnet St.Johs.Logen St. Olaf til det gjenreiste Tempel.

Dermed ble Logen stiftet uten tilslutning til noen Storloge og med et valgt embedskollegium.

Dette var selvsagt ikke noen ønskelig situasjon for logen. Logen var nå nærmest trengt opp i et hjørne. For uten konstitusjonspatent fra noen Storloge, ville logen bli betraktet som en vinkelloge, d.v.s. en irregulær loge. Man begynte da å søke kontakt med Storloger i Tyskland.. Første kontakt med Storlogen i Hamburg ga ikke av rent formelle grunner ikke noe positivt svar. Derimot bar kontakten med Storlogen Zur Sonne i Bayreuth frukter.

Innvilsen fant sted i Trondheim den 24.juni (Sankthansdagen)1882 i nærvær av Zur Sonnes Stormester m/følge. Det sies også at hans sønn ble opptatt til frimurer på dette møtet.

I og med denne begivenhet, hadde vi nå fått en todeling i det frimureriske arbeide i Norge.

Det er ingen grunn til å legge skjul på at dette forhold førte til bitterhet på begge sider. En bitterhet som kunne spores i lang tid fremover.

Etter hvert ble ytterligere tre loger stiftet og tilknyttet Storlogen Zur Sonne:

St.Johs.Logen Olav Kyrre til det gyldne Kjæde, Kristiania 1884

St.Johs.Logen Kolbein til den opgaende sol, Lillehammer 1891

St.Johs.Logen Haakon til de tre Lys, Kristiania 1920

I om med at det nå fantes fire loger her i landet etter dette system, bestemte Zur Sonne at det skulle opprettes en norsk Provincial-Storloge under navnet Polarstjernen som skulle være den

nærmeste foresatte for disse logene. (Derav navnet Polarstjernelogene.)

I den første tiden var det forbud mot gjensidig besøk her i landet. Men etter at besøksforbudet ble opphevet i 1895, ble det et bedre samarbeide mellom våre to systemer.

Da den første verdenskrig brøt ut i 1914, ble det fremsatt et ønske fra Polarstjernelogene om at de burde etablere seg i et selvstendig Storlogeforbund løsrevet fra sine tyske forbindelser. Dette ut fra flere hensyn, store avstander til Bayreuth og så denne krigen.

Denne anmodningen ble bifalt av Zur Sonne og den 10.juli 1920, ble Storlogens Orient flyttet til Trondheim. Samtidig ble br. Chr. B. F. Bolme fra St. Olaf innsatt som Stormester.

I 1937 og etter fullmakt fra sitt råd, tok den daværende Stormester br. Adolf K. Bay kontakt med Stormesteren i Den Norske Frimurerorden br. Hans J. Rønneberg, for å vurdere et nærmere samarbeide mellom de to forbund.

Denne kontakt førte til at man øynet en mulighet til sammenslåing av de to forbund.

Da krigen brøt ut i 1940, satte den en stopper for de videre forhandlinger. Etter frigjøringen ble kontakten gjenopptatt, og i 1947 ble det inngått en avtale om at Den Norske Storloge Polarstjernen skulle tilsluttes Den Norske Frimurerorden i form av St. Johs. Logeforbundet Polarstjernen. Imidlertid var det visse vanskeligheter som først måtte løses.

Før Polarstjernelogene kunne sluttes til Den Norske Frimurerorden som fullverdige medlemmer, måtte ritualene gjennomgå en viss revisjon og tillempling, tilpasset det svenske system. Men vilje til å komme frem til en løsning, var ukuelig tilstede fra begge sider.

Så endelig etter mange års forhandlinger, ble overenskomsten undertegnet den 30.juni 1960.

St. Johs.Logeforbundet Polarstjernen var nå oppløst og frimureriet i Norge sto nå for første gang samlet. Den lange prosessen var nå endelig fullført og lykkelig brakt til ende.

På tross av mange gjenvordigheter som må glemmes, kan vi nå bare glede oss over at vi har disse to systemer, her i landet. Det gir vårt frimureriske arbeide et langt videre og større perspektiv. Til glede for oss alle.

Vel møtt til møtet. v/Thorstein

Oversatte tekster fra arabisk til norsk. v/Thorstein

Nylig hadde vi æren av et litt spesielt og originalt besøk i vår loge. Så vidt jeg vet, er det første gangen vi har hatt besøk fra Midtøsten. Det gjelder to av våre nye landsmenn som dessuten også er muslimer.

Besøket var en invitasjon fra meg, og årsaken gjaldt en oversettelse av to tekster skrevet på arabisk. Saken var den at jeg for en tid tilbake, kjøpte to frimurermedaljer som hadde sin opprinnelse fra Beirut i Libanon. Rundt omkretsen på medaljene var det gravert en tekst skrevet på arabisk. Jeg har vært litt nysgjerrig på teksten og om hva som sto skrevet der. Derfor skulle jeg så gjerne ha hatt dem oversatt. - Da jeg så tok kontakt med en iraner som heter Ari, han arbeider på Rema – Nyrud, øynet jeg kanskje en løsning. På spørsmål om han snakket arabisk, svarte han bekræftende. Han snakket språket bra sa han, men var ikke så flink til å oversette. Men som han sa,

var det jo heller ikke hans morsmål. Han minte meg om at han var iraner, snakket derfor persisk og var heller ikke araber. Imidlertid hadde han en kamerat: Akhmed som var en araber fra Irak og Bagdad. Han jobbet for øvrig på Mega – Halsøy, sammen

skjønte heller ikke ordet Loge. Alt dette kan nok stemme, fordi det finnes ikke noe frimureri i deres land nå for tiden. Etter at den islamske revolusjonen i Iran i 1979, ble det forbudt med frimurerloger. Likeså i Irak under Saddam Hussein, måtte også logene stenge på 1980 tallet.

Det er nå bare å håpe at landene engang blir frie og demokratiske, slik at logene engang kan ta opp arbeidet sitt igjen.

Imidlertid gikk oversettelsene fra arabisk til norsk uten nevneverdige problemer. Bare det arabiske ordet: "Mahfel" voldte litt hodebry, men så betydde ordet også loge.

– På den ene medaljen sto det gravert: "Dette er

med han, lovte de løse gåten om hva som sto skrevet på medaljene.

Vi avtalte derfor et møte i logen, for å finne ut om hva som var gravert inn på medaljene.

På deres spørsmål om hva logen var og hva den gjorde, hadde de litt problemer med å forstå det som jeg fortalte dem. De hadde ikke noe tilsvarende i deres hjemland. De

belønningen din som fortjent for din innsats. Fra Bekaa Alaziz loge nr.126 til broder Muhammed Izat Khabir Thani"- På den andre som også var fra samme loge sto det: "Dette er belønningen din fra Bekaa Alaziz loge nr.126 til broder Derwish Muhammed Derwish." Dermed var de arabiske skriftegn dechiffret.

En stor takk til Ari og Akhmed.

Norsk-Spansk gjest i logen.

På lørdagskaffen den 17. februar fikk vi besøk av Harry Johnsen, nordmann og frimurer som er bosatt i Spania, nærmere bestemt Costa Blanca.

Harry Johnsen har vært frimurer i omtrent 40 år, og hans moderloge er St. Olaf til det gjenreiste tempel i Trondheim. For øvrig samme loge som

besøker oss i April. Han er enkemann og har tre barn, hvorav den ene tilhører pappas moderloge i Trondheim. Harry har hatt en rekke verv i frimureriet, bl.a. som taler i 7 år, og i den senere tid som viseordførende i Costa Blanca St. Johannes broderforening.

Broderforeningen benytter et lokale i kjelleren på den lokale sjømannskirken,

et lokale som også nyttes av andre.

Antrekket under møtene i broderforeningen er mindre formelt enn her hjemme, men et pent antrekk med slips og mørk jakke er ønskelig.

Så er du på ferie i området - ta en tur innom. Møteplanen finner dere på . Ring gjerne Harry på tlf 34 617704288.

Nye brødre:

Steinar Johansen Benum, opptatt den 13.2.2008

Forfremmelser:

VII-grad den 9.1.2008

Halvard Sogn Nordstoga, Arne Petter Solvang, Øyvind Segnan, Ola Vinje

70 år

Odd Danielsen den 29. jan 2008

Odd Sørhøi den 18. febr. 2008

60 år

Geir Jæger Hansen den 21. febr. 2008

In Memoriam

Broder John Henry Hayes la ned sitt jordiske verktøy den 20. januar 2008.

Br. John var født den 19. des. 1941 i Manchester i England. Han ble opptatt til br. lærling den 15. nov. 1989 i St. Johs. Logen Polarcirkelen i Mo i Rana.

Br. John ble utnevnt til logens bibliotekar i 2006. For sin innsats for logen ble han tildelt logens honnørtegn i 2006.

Br. John hadde IX grad ved sin bortgang.

Vi minnes br. John i broderlig kjærlighet og i takknemlighet og lyser fred over hans minne.

Christofer Møinichen Nergaard Havig, f. 14. sept 1861.

Alle som var på logens høitidsdag i februar merket seg nok den vakre gaven vi fikk, en vakker, innrammet innbydelse til høytidelig middag i Frimurerlogen i Oslo, en invitasjon som i sin tid ble sendt "Kaptein og Ridder C.M.N.Havig i anledning av hans innsettelse som kommandant i Mosjøen.

CMN Havig var sønn av den ennå mer kjente lensmann Havig i Mosjøen og hans hustru Dorthea Carstine Nergaard, og nr. 5 i en søskenflokk på 12. Christofers eldre bror ved samme navn ble bare et år gammel (Død 1861), og han fikk derved arve brorens navn. Den 18. mars 1903 giftet han seg i Dolstad kirke med Sara Coldevin som kom fra Ringerike. Etter flere år med arbeide rundt om i landet kom han etter hvert til Mosjøen som Commandant og bodde da som gårdbruker på Nyrud.

Bak på bildet har noen beskrevet Christofers militære karriere. Han var Secondløytnant i Bergen i 1886, i den norske garde i Stocholm i 1888. Han ble premiærløytnant 1891 og kaptein 1895. I årene 1895 – 1898 var han fast "detaljer" i Norges Geografiske oppmåling. Så, i 1898 overtok han som kommandant i Mosjøen, som første sjef for Vefsn Kompani. En stilling han hadde til 1910 da han ble major og krigskommissær.

Christofer Møinichen Nergaard Havig var også ridder av Preuss. Røde Ørns orden 4. klasse.

Han var frimurer. Han døde i Mosjøen den 22. oktober 1921.

Logen takker for den flotte gaven.

Bademiljø

Brødrene Skjervstad A/S
Rørleggerforretning
Havnegt. 35, 8663 MOSJØEN
Tlf: 75 17 13 02 Fax: 75 17 47 33

BYGGMAKKER
Flokkmann

Jernbanekaia, Mosjøen. Tlf: 75 17 19 33
Epost: firmapost@flokkmann.no
URL: www.flokkmann.no
Åpningstider:
Butikk: 07-16 Torsd: 07-18 Lørd: 10-14
Lager: 08-16 Torsd: 08-18 Lørd: 10-14

Strandgt. 39, 8650 MOSJØEN
Tlf: 75 11 41 00 Fax: 75 11 41 01
De Historiske Hoteller

ENTEREPRENØR TEAM

Mattismoen 1, Mosjøen
Tlf: 75 17 44 30 Fax: 75 17 25 41
Email: post@entreprenorteam.no
Mandag-Fredag: 0700-1600

Tannlege Hoff Pettersen A/S

Strandgt. 8
8656 MOSJØEN

Tlf: 75 17 10 71 Fax: 75 17 10 70
Postadr: Pb. 43, 8651 MOSJØEN

Bohus®

Bohus Baadstrand

C.M.Havigsgt. 16, MOSJØEN
Hverd: 09-15 Torsd: 09-18 Lørd: 10-15
Tlf: 75 11 14 50 Fax: 75 11 14 51